

Jäsenehdotus saattohoidosta (palliativisesta hoidosta)

Saattohoito (hospice-hoito) on vaikeasti sairaan ihmisen hoitoa tilanteessa, jossa parantavasta hoidosta on luovuttu ja sairauden etenemiseen ei enää kyetä vaikuttamaan. Hyvään saattohoitoon pitää kuulua potilaan toiveiden huomioon ottaminen, mahdollisimman hyvä oireiden hoito, lähestyvään kuolemaan valmistaminen ja potilaan läheisten huomioiminen ja tukeminen.

Saattohoito on osa palliativista hoitoa. Palliativinen hoito on parantumattomasti sairaiden ja kuolevien ihmisten aktiivista, moniammatillista ja kokonaisvaltaista hoitoa. Hoidon päämääränä ei ole elämän pidentäminen mihin hintaan hyvänsä.

Saattohoidon tilaa eri puolilla maailmaa on vuonna 2015 selvitetty toista kertaa 80 maan vertailevassa tutkimuksessa¹. Suomi on sijalla 20, Tanska sijalla 19, Ruotsi sijalla 16 ja Norja sijalla 13. Ykkösenä vertailussa oli Britannia. Edellisen kerran vertailu tehtiin vuonna 2010, ja se oli tuolloin suppeampi. Tuolloin Suomi oli sijalla 28.

Suomessa saattohoitoa ja palliativista hoitoa koskevaa sääntelyä ei ole, sen sijaan näitä hoitomuotoja ohjaavat käypä hoito -suositukset. Käypä hoito -suositukset ovat riippumattomia, tutkimusnäyttöön perustuvia hoitosuosituksia. Suosituksissa käsitellään tärkeitä suomalaisten terveyteen ja sairauksien hoitoon ja niiden ehkäisyyn liittyviä kysymyksiä.

Pohjoismainen lainsäädäntöyhteistyö sekä muu yhteistyö on perinteisesti ollut poliittisten ja kulttuuristen siteiden läheisyyden vuoksi laajaa ja monipuolista.

Pohjoismaiden samanlaisen poliittisen, taloudellisen ja sosiaalisen rakenteen vuoksi myös erilaisten kokemusten siirtäminen yhdestä Pohjoismaasta toiseen on erittäin tarpeellista. Esimerkiksi lääkäreiden kesken poh-

¹ The 2015 Quality of Death Index. Ranking palliative care across the world. A report by The Economist, Intelligence Unit

joismainen yhteistyö on yleistä. Palliatiivinen hoito on osa lääkärin työtä. Saattohoidon kuntoon saamiseksi edellytyksenä on yhteistyössä tehostetusti koulutuksen, konsultaation ja työnohjauksen keinoin kehittää saattohoito-osaamista. Saattohoitopotilaat ovat heikko ryhmä, joka tarvitsee apua saadakseen äänensä kuulluksi.

Suomessa valtakunnallisen sosiaali- ja terveysalan eettinen neuvottelukunta Etene on selvittänyt saattohoidon tilaa ja todennut, että saattohoitoon tarkoitettujen potilaspaiikkojen tarve on Suomessa 500, mutta paikkoja on vain 300. Puuttuvien saattohoitopaikkojen määrä on siis 200. Euroopan palliatiivisen yhdistyksen mukaan saattohoitovuodepaikkojen minimitarve on 10 paikkaa 100 000 asukasta kohden (EAPC:n tutkimus 2010).

Vapaa Pohjola ehdottaa tämän perusteella, että

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle, että se ryhtyy toimiin, joilla pyritään edistämään palliatiivisen hoidon ja saattohoidon hyvien käytäntöjen kehittämistä pohjoismaisella tasolla.

Helsingissä 26. lokakuuta 2015

Anne Louhelainen (ps.)
Arja Juvonen (ps)
Henrik Brodersen (DF)
Jan Erik Messman (DF)
Juho Eerola (ps.)

Laura Huhtasaari (ps.)
Liselott Blixt (DF)
Mikkel Dencker (DF)
Simon Elo (ps)

Pohjoismaiden neuvosto

A 1670/välfärd

Käsittelijä:
Hyvinvointivaliokunta

Dnro 15-00250-3